УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

Приета с решение на ФС на факултет
…… протокол № ….. / …….

Adopted by the Faculty Council Decision of Faculty of
…… protocol № ….. / ……

Утвърдил:
Approved by:

Декан – доц. д-р Светла Бонева
Dean – Assoc. Prof. Svetla Boneva, PhD

УЧЕБНА ПРОГРАМА
COURSE SYLLABUS

Учебна дисциплина *Course*	**Климатични промени и икономически растеж** ***Climate Changes and Economic Growth***
Образователна и научна степен *Educational and Scientific Degree*	**ОНС „Доктор“** ***PhD***
Статут на дисциплината *Course Category*	**Избираема (блок Б)** ***Optional (block B)***
Област на висше образование *Area of Study*	**3. Социални, стопански и правни науки** ***3. Social, Economic and Law Sciences***
Професионално направление *Field of Study*	**3.8. Икономика** **3.8. Economics**
Докторска програма *PhD Programme*	**Световно стопанство и МИО** ***World Economy and International Economic Relations***
Факултет *Faculty*	**Международна икономика и политика** ***International Economics and Politics***
Катедра *Department*	**Международни отношения** ***International Relations***
Аудиторна заетост *Academic Hours*	**0 ч.**
Извънаудиторна заетост *Extracurricular Academic Hours*	**250 ч.**
Кредити *Credits*	**10 ECTS**
Титуляр *Lecturer*	**доц. д-р Бойко Вълчев** ***Assoc. Prof. Boyko Valtchev*** **доц. д-р Андрей Георгиев** ***Associate Professor Andrey Georgiev, PhD***

1. АНОТАЦИЯ / COURSE DESCRIPTION

Задачата е обучаваните по дисциплината да се запознаят с базисни понятия и концепции, да усвоят открояването на основните характеристики на климатичната проблематика в нейната специфична връзка с условията на растежа и икономическото развитие. Сред целите, заложени в изучаването на предмета, важно място заема и осмислянето на различните аспекти на връзката климат-растеж като един от централните проблеми на съвремието със силно влияние върху динамиката и управлението на глобалната икономика. В това отношение се обръща внимание не само на действията на държавите, но и на международните организации, на недържавните социални актьори, а също на транснационалните добивни, енергийни, промишлени и банкови корпоративни формации.

Голяма част от дисциплината е фокусирана върху политиките за овладяване на климатичните промени в тяхната взаимна обусловеност и взаимно ограничаване с политиките на икономически растеж и/или догонване на целия спектър от международни участници. Изучават се в еволюционен план значението и ефектите на споразуменията от Киото, Париж и последвалите договорености и тенденции. Специално внимание е отделено на ролята и обратите в действията на САЩ, Китай, ЕС, различни групировки на развиващите се страни, а също и на България като интеграционен и индивидуален участник.

The course gives basic knowledge to students about central ideas and concepts for understanding the main characteristics of climate change related issues and their specific relations with conditions for growth and economic development. Among the objectives set in this course, it is important to consider the different aspects of the climate-growth relationship as one of the central problems of the modern world with a strong influence on the dynamics and governance of global economy. In this respect, attention is paid not only to the actions of states, but also to international organizations, non-state social actors and also to transnational mining, energy, industrial and banking corporate formations.

A substantial part of this course focuses on policies for curbing climate change in their mutual conditionality and mutual constraint with economic growth and/ or catching up policies of the whole spectrum of international actors. The significance and effects of the Kyoto and Paris agreements, as well as the subsequent arrangements and trends are explored in an evolutionary way. Special attention is paid to the role and turnaround in the actions of the United States, China, the EU, various groups of developing countries, and also of Bulgaria as an integrative and individual participant.

2. СЪДЪРЖАНИЕ / CONTENT

№	ТЕМА / TOPIC
1	**КЛИМАТИЧНИЯТ ФАКТОР В СВЕТОВНИТЕ ОТНОШЕНИЯ** **THE CLIMATE FACTOR IN WORLD AFFAIRS** *Външна среда. Природен детерминизъм и прогрес. Климатът и оформянето и развитието на нациите и държавите.* *External environment. Natural determinism and progress. The climate and the formation and development of nations and states.*
2	**ПОНЯТИЕ ЗА ГЛОБАЛНИ ПРОБЛЕМИ** **CONCEPT FOR GLOBAL PROBLEMS** *Общи характеристики на глобалните проблеми. Критерии за дефиниране. Класификационни групи. Екологични и климатични проблеми.* *General characteristics of global problems. Criteria for definition. Classification groups. Environmental and climate problems.*
3	**ИКОНОМИЧЕСКАТА ГЛОБАЛИЗАЦИЯ И КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОБЛЕМИ**

	ECONOMIC GLOBALIZATION AND CLIMATE PROBLEMS *Катализиране и/или смекчаване на климатичните промени. Степени на съчетаване и противодействие на икономическия растеж.* *Catalyzing and/ or mitigating climate changes. Stages of combining and counteracting economic growth.*
4	**УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ И КЛИМАТИЧНИ ПРОМЕНИ** **SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND CLIMATE CHANGES** *Съотношения между икономически ръст и опазване на околната среда. Алтернативни и традиционни енергийни източници.* *Ratios between economic growth and environmental protection. Alternative and traditional energy sources.*
5	**ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ЗА СПРАВЯНЕ С КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ** **INTERACTIONS FOR COPING WITH CLIMATE CHANGES** *Регионално и международно сътрудничество. Едностранност. Многостранност. Минилатерализъм. Фрагментация.* *Regional and international cooperation. Unilaterality. Multilateralism. Minilateralism. Fragmentation.*
6	**МЕЖДУНАРОДНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ И НЕДЪРЖАВНИТЕ УЧАСТНИЦИ** **INTERNATIONAL ORGANIZATIONS AND NON-STATE PARTICIPANTS** *Типология на актьорите. Приоритети. Взаимодействия. Международни форуми и конференции.* *Typology of actors. Priorities. Interactions. International forums and conferences.*
7	**СМЕКЧАВАНЕ, КЛИМАТИЧНИ ПРОМЕНИ, РАСТЕЖ** MITIGATION, CLIMATE CHANGES, GROWTH *Понятие за смекчаване. Възможности и ограничения на политиките по смекчаване.* *Concept for mitigation. Opportunities and restrictions of mitigation policies.*
8	**АДАПТАЦИЯ, КЛИМАТИЧНИ ПРОМЕНИ, РАСТЕЖ** **ADAPTATION, CLIMATE CHANGES, GROWTH** *Понятие за адаптация. Възможности и ограничения на адаптивното поведение.* *Concept for adaptation. Opportunities and restrictions of adaptive behavior.*
9	**ЕКОЛОГИЧНИ БЕЖАНЦИ И БЕЖАНСКИ ВЪЛНИ** **ENVIRONMENTAL REFUGEES AND REFUGEE FLOWS** Мащабите на проблема. Статут и третиране на тази категория бежанци. *Problem scale. Status and treatment of this category of refugees.*
10	**ПРОТОКОЛЪТ ОТ КИОТО** **KYOTO PROTOCOL** *Значение и равносметка. Механизми. Участие и неучастие. Търговия с квоти за вредни емисии. Противоречия около възможностите за икономически растеж.* *Significance and balance. Mechanisms. Participation and opt-out. Emission allowance trading. Controversy over the opportunities for economic growth.*
11	**СПОРАЗУМЕНИЕТО ОТ ПАРИЖ** **PARIS AGREEMENT** *Характер на споразумението и участници. Спорове за температурни граници. Ангажименти. Самоконтрол и контрол. Перспективи.* *Nature of the agreement and participants. Disputes over temperature limits. Commitments. Self-control and control. Prospects.*
12	**РОЛЯТА НА САЩ** **THE ROLE OF THE USA** *Еволюция в американската позиция. Съгласуване с най-важните участници в Париж. Повратът с "Америка над всичко". Кризата на глобалното регулиране и климатичните проблеми.* *Evolution in the US position. Co-ordination with the most important participants in Paris. The "America over everything" turnabout. The crisis of global regulation and climate problems.*
13	**РОЛЯТА НА КИТАЙ** **THE ROLE OF CHINA**

	Най-видимото противоречие между растеж и екологични проблеми. Приспособяване на китайската позиция. Възможности за глобално лидерство по проблема. *The most visible contradiction between growth and environmental problems. Adaptation of the Chinese position. Opportunities for global leadership on this issue.*
14	**РОЛЯТА НА РАЗВИВАЩИТЕ СЕ СТРАНИ** **THE ROLE OF DEVELOPING COUNTRIES** *Икономическото развитие като основа за единодействие. Причини за различията. Групировки на развиващите се страни.* *Economic development as a basis for synergy. Causes of differences. Groupings of developing countries.*
15	**РОЛЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ** **THE ROLE OF THE EUROPEAN UNION** *Равносметка от опитите за глобално лидерство по проблема. Общата позиция, вътрешните различия, включване в различни външни формати. За т.нар. Лидеаторство.* *A review of global leadership on the issue. Common position, internal differences, inclusion in various external formats. For the so-called Leadiation.*
16	**КЛИМАТИЧНИТЕ ПОЛИТИКИ НА БЪЛГАРИЯ** **THE CLIMATE POLICIES OF BULGARIA** *Съвместимост и различия с европейските приоритети. Административни, законодателни, икономически и образователни мерки в България.* *Compatibility and differences with the European priorities. Administrative, legislative, economic and educational measures in Bulgaria.*

3. САМОСТОЯТЕЛНА РАБОТА / INDIVIDUAL COURSE PREPARATION

Самостоятелната работа на докторанта е основната форма при подготовката за полагане на изпита. Тя включва системно проучване на източниците; разработване на задълбочено изложение по всеки един от въпросите на тематичния план, а също и в перспективен план осмисляне на части от материята по дисциплината с оглед на целите на дисертационното изследване във формата на индивидуално задание. Съществен момент в организацията, съдържателното насочване и установяването на норма на достатъчност в подготовката по отделните теми представляват дискусията и насоките, предлагани от индивидуалните консултации. Като цяло обучаваните биват подпомагани в изграждането на задълбочено разбиране за подходите и концепциите, свързани с теоретичните аспекти и формите на управление на климатичните промени и икономическия растеж.

Individual work of the PhD student is a basic form of preparation for the exam. It includes systematic studying of sources; preparing a detailed resume on each of the topics of the course program, and also a further contemplation of course subject in view of the objectives of the dissertation research in the form of an individual assignment. Discussions and guidance offered during individual consultations and contact hours provide organizational and thematic support, as well as progress assurance for preparation on particular topics. On the whole, students are supported in developing an in-depth understanding of approaches and concepts related to theoretical aspects and forms of climate changes and economic growth governance.

4. ОЦЕНЯВАНЕ / ASSESSMENT

Оценяването по дисциплината става въз основа на представяне на разработено индивидуално задание, свързано с програмата на курса.

Минималната оценка за успешно приключване на обучението е „Добър (4)“. Съотнесена с Европейската система за трансфер на кредити, съпоставимостта на оценките е следната:

Отличен /6/	Много добър /5/	Добър /4/	Среден /3/		Слаб /2/	
A	**B**	**C**	**D**	**E**	**FX**	**F**
Присъждат се 10 кредита			Не се присъждат кредити			

Assessment on this course is based on presenting a research paper as an individual assignment related to the course program.

The final grade is based on a six-point scale, in which the lowest grade for successful completion of the course is Good (4). Converted to the ECTS grading scale, the grades are as follows:

Excellent /6/	Very Good /5/	Good /4/	Average /3/		Poor /2/	
A	**B**	**C**	**D**	**E**	**FX**	**F**
The corresponding number of ECTS credit points is being allocated (10 credits are awarded)			No ECTS credit points are being allocated			

За докторантите в редовна форма изпитът се провежда присъствено, освен когато в заповед на ректора не е предвидено друго. За докторантите в задочна форма и за докторантите на самостоятелна подготовка изпитът може да се провежда и онлайн (в електронна среда).

The exam shall be held in offline mode for the full-time PhD students, unless stated otherwise in a Rector's order. For the part-time PhD students and for those taking independent study courses the exam can be held in online mode.

5. ДОКТОРАНТСКА ЗАЕТОСТ / DOCTORAL ACTIVITIES

Вид на занятията/заетостта **Type of classes/employment**	**Аудиторна заетост** **Lectures**	**Извънаудиторна заетост** **Extracurricular Activity**	**Общо** **Total**
1. Консултации – индивидуални, тюториали *Individual consultations, tutorials*	0	20	20
2. Проучване на литературни източници Study of specialized literature	0	60	60
3. Разработване на индивидуално задание Preparation of individual assignment	0	100	100
4. Самостоятелна подготовка Individual study/preparation for exam	0	70	70
5. Други: Other forms:	0		
6. ……..			
Общо/ Total	0	250	**250**

6. ЛИТЕРАТУРА / LITERATURE

ОСНОВНА / BASIC

1. Вълчев Б., Климатичните промени и глобалното управление. 2021. Икономически и социални алтернативи, брой 2, 2021
2. Khurshid N, Fiaz A, Khurshid J, Ali K, Impact of climate change shocks on economic growth: A new insight from non-linear analysis, Front. Environ. Sci., 25 October 2022, Sec. Environmental Economics and Management, Volume 10 - 2022

3. Александров, Веселин. „Климатични промени”. 2010. http://global-change.meteo.bg/bro6ura.pdf
4. Oberthur, Sebastian. Lisanne Groen. The European Union and the Paris Agreement: leader, mediator, or bystander?: The European Union and the Paris Agreement. 2016

Б. ДОПЪЛНИТЕЛНА / ADDITIONAL

1. Bădîrcea R., Manta A., et.al, Connecting Blue Economy and Economic Growth to Climate Change: Evidence from European Union Countries, Energies 2021, 14(15)
2. João J.M. Ferreira, Cristina I. Fernandes, Fernando A.F. Ferreira, Technology transfer, climate change mitigation, and environmental patent impact on sustainability and economic growth: A comparison of European countries, Technological Forecasting and Social Change, Volume 150, January 2020
3. Lunte, Stefan. The "Winter Package" of the European Commission. 2017. http://www.europeinfos. eu/the-winter-package-of-the-european-commission
4. Watts, Anthony. East European States Mount revolt Against Paris Agreement. 2017.

Учебната програма е приета на заседание на катедра „Международни отношения“ от ……. г. (……. № ……/……..).

The course syllabus is approved by the Department Council of „International Relations” on …… (……. № ……/……).

Автор — **доц. д-р Бойко Вълчев**
Lecturer — *Assoc. Prof. Boyko Valchev, PhD*

доц. д-р Андрей Георгиев
Assoc. Prof. Andrey Georgiev, PhD

Ръководител катедра — **доц. д-р Пламен Ралчев**
Head of Department — *Assoc. Prof. Plamen Ralchev, PhD*